

دانشگاه فرهنگیان

پردیس آیت الله طالقانی (ره)

عنوان

گزارش کارورزی ۳

رشته علوم تربیتی

استاد کارورزی

جناب آقای دکتر علی اکبر سرباز حسینی

معلم راهنما

جناب آقای غلامی

نام دانشجو

مهرداد حاتمی

زمستان ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سپاس نامه

الهی

نه من آنم که ز فیض نگهت چشم بپوشم ، نه تو
آنی که گدا را ننوازی به نگاه

در اگر بازنگردد ، نروم باز به جایی

پشت دیوار نشینم ، چو گدا بر سر راهی . کس
به غیر از تو نخواهم ، چه بخواهی چه

نخواهی ،

باز کن در ، که جز این خانه مرا نیست پناهی

چکیده

کارورزی ۳ را با کسب تجارب از کارورزی از دو کارورزی گذشته آغاز کردم و در دو کارورزی گذشته با حضور در کلاس تا حدودی با شیوه ی کلاس داری و نحوه ی برخورد با دانش آموزان آشنا شدم و در کارورزی ۳ این شرایط مهیا بود که بتوانم این دو مورد را در کلاس به صورت عملی به اجرا در بیاورم. در این موارد از بیانات معلم راهنما و استاد راهنما نیز استفاده کردم و در کلاس توانایی های لازم را کسب کردم. درباره ی درس کارورزی باید گفت که این درس به کارورز کمک می کند که با مشکلات، رفتارها، ویژگی ها و واکنش های دانش آموزان آشنا شود و کارورز با شناخت از این عوامل بتواند در آینده با مشکلات کنار بیاید و بهترین راه حل را انتخاب نماید. هدف من از انتخاب شغل معلمی علاقه به این شغل بود چون باور دارم نقش یک معلم از نقش یک رهبر در جوامع مختلف مهم تر می باشد.

مقدمه

آموزش و پرورش به عمل یا فرایندی اطلاق می شود که از طریق آن، دانش، مهارت، شایستگی و کیفیتهای مطلوب رفتار به فرد آموخته می شود. اینکه آموزش و پرورش برای فرد و جامعه امری ضروری و مفید است، بر کسی پوشیده نیست. دین مبین اسلام بیش از ادیان دیگر به اهمیت آموزش توجه داشته و گویی رسالت اساسی دین اسلام، آموزش و تزکیه نفس انسان بوده است. "حضرت محمد(ص)" می فرماید: بیاموزید علم را حتی اگر در چین باشد و "حضرت علی (ع)" می فرماید: هر کس کلمه ای به من بیاموزد مرا بنده خود ساخته است. این احادیث و احادیث فراوان دیگر جایگاه علم، معلم و متعلم را نزد پیشوایان دینی ما آشکار می کند. در قرن اخیر نیز حضرت امام خمینی (ره) با توجه به اهمیت شغل معلمی، آن را شغل انبیا دانست، به عبارتی ایشان جایگاه و نوع کار معلم را همسان با کار انبیا قرار داد تا اهمیت و ارزش کار این قشر زحمتکش جامعه را به همه گوشزد نماید. معلم، محور اصلی تعلیم و تربیت است که دلسوزانه فعالیت می کند تا مطلبی را به نحو احسن و قابل فهم به فراگیران منتقل کند. معلمی هنر، علم و تجربه است و این سه عامل به معلمان توانایی و مهارت در تدریس و انتقال دانش به یاد گیرنده را می دهد.

حال به منظور دستیابی به معلمانی کارآمد و ماهر که بتوانند نیازها و اهداف آموزش و پرورش را برآورده سازند، برنامه هایی با عنوان کارورزی برای ما دانشجو - معلمان امروز که به نوعی معلمان آینده می باشیم، طراحی شده است. اهمیت و ضرورت اجرای برنامه کارورزی برای کسب صلاحیتهای حرفه ای معلمان تا آن اندازه مهم است که به عقیده بسیاری از افراد، بدون گذراندن واحدهای مربوط به کارورزی، نباید به دانش آموختگان دانشگاه فرهنگیان، اجازه تدریس در مدارس داده شود. به سبب اهمیت اثر بخشی برنامه کارورزی در موفقیت کار معلمی است که در برنامه های تربیت معلم کشورهای جهان پس از آموزش های نظری، دانشجو معلمان زیر نظر استادان راهنما و با تجربه، در مدارس به تمرین معلمی می پردازند و در محیط واقعی مدرسه، مهارت های حرفه ای را تمرین کرده و بسط می دهند. به همین منظور بنده سعی کردم تا تجربیات خود را در محیط واقعی مدرسه در قالب کارورزی سه در ادامه بیان کنم؛ امیدوارم که مورد قبول استاد محترم قرار گیرد.

۱ - اهمیت کارورزی از نظر شما به عنوان دانشجوی کارورز

آماده سازی یک شخص برای شغل شریفی به نام معلمی، که شغل انبیاست، مراحل مختلفی را می طلبد، به نظر بنده درس های تئوری برای آماده سازی فرد برای شغل معلمی تاثیر دارد اما تاثیر آن در برابر واحدهای عملی کمتر است. یکی از واحدهای عملی کارورزی است؛ کارورزی موقعیتی را فراهم می کند تا دانشجو معلمان در روابط اداری و مدیریتی بتوانند با مدیر و معلمان روابط و رفتارهایی در شان منزلت و جایگاه این افراد داشته باشند و در آینده ی کاری دچار مشکلی نشوند.

درس کارورزی به نظر من به دلایل زیر دارای اهمیت است که این دلایل عبارتند از:

- آشنایی با نحوه برخورد با دانش آموزان
- آشنا شدن با تفاوت های فردی دانش آموزان
- از همه مهم تر آشنایی با دانش آموزان خاص در کلاس، از جمله دانش آموزانی که بیش فعال هستند و همچنین آشنایی با نحوه برخورد با این سری از دانش آموزان.

بنابراین برای یک معلم ، که بهترین شغلش پرورش افراد (از نظر اجتماعی ، اخلاقی ، تربیتی و ... است) ؛ بهترین مقدمه همان کارورزی است .

۲- تاثیر تکالیف ۱،۲ و بویژه ۳ در رشته ی حرفه ای دانشجو معلم کارورز :

کارورزی یک : عمل مشاهده ی تاملی

هدف در کارورزی یک این بود که دانشجو معلم قادر شود تا با مشاهده ی تاملی مسئله های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را در قالب های گزارش فیزیکی ، عاطفی ، آموزشی و ساختار مدرسه تبیین نماید .

در واقع کارورزی ۱ با تاکید بر مشاهده ی تاملی ، زمینه را برای تفکر دانشجو معلم فراهم میکند تا کارورز در تجربیات خود ، ارزیابی موقعیت های آموزشی و ... در جهت تصمیم گیری برای ارتقای هویت حرفه ای خود بپردازد .

البته موقعیت های جدید ، جنبه ها و ویژگی هایی خواهند داشت که منجر به احساس نیاز و ایجاد مسئله خواهد شد که در کارورزی دو (به طراحی تکالیف یادگیری) به آن پرداخته خواهد شد .

کارورزی ۲ : طراحی فعالیت یادگیری برای حل مسئله و رفع نیاز

کارورزی ۲ به دنبال آن بود که دانشجویان را در معرض دانش کاربردی که ترکیبی از انواع مختلف دانش (بیانی ، رویه ای ، موقعیتی ، فراشناختی) است قرار داده و به آنان کمک کند تا با مطالعه و تامل بر روی موقعیت های آموزشی و تربیتی از طریق طراحی فعالیت های یادگیری (طراحی فعالیت یادگیری برای درگیر کردن دانش آموزان ، فعالیت مرور مباحث ، بهبود عملکردهای عاطفی ، رفع عقب ماندگی تحصیلی ، ارزیابی آموخته ها) امکان کسب تجربیات مستقیم ، بررسی نتایج و بازاندیشی در خصوص دیدگاه های مختلف و دریافت های خود را بدست آورند . در برنامه کارورزی دو دانشجو با قرارگرفتن در معرض تکالیف اصیل ، توانایی تامل در عمل را به طور مقدماتی از طریق مشارکت در فرایند آموزش (فردی ، گروه

های کوچک، گروه های بزرگ) و نهایتاً اجرای مستقل فعالیت های یادگیری در سطح کلاس درس کسب نمود و به درک صحیحی نسبت به آنچه در کلاس جریان دارد دست یافت.

درواقع فعالیت هایی که تحت عنوان کارورزی ۲ انجام گرفت باعث شد تا دانشجوی کارورز مبتنی بر احساس نیاز و تکالیف مربوطه، برای حل مشکلاتی که می بیند علاوه بر مشاهده به دنبال راه چاره باشد و برای حل آن نیز اقدام کند.

کارورزی ۳: تهیه طرح آموزشی و قرارگرفتن در چرخه کنش پژوهی براساس تجربیات کسب شده

کارورزی سه مبتنی بر کنش پژوهی است؛ به همین دلیل دانشجومعلم، توانایی های حرفه ای خود را مورد مطالعه قرار داده و با پی بردن به نقاط ضعف؛ و فاصله ی آن با هویت حرفه ای به کمک طراحی های آموزشی، جلسات با استاد مربوطه، مشورت با معلم راهنما و ... به اصلاح آنها می پردازد.

در این دوره از کارورزی دانشجویان به تدریس مستقل پرداخته و نسبت به دوره های پیش که تدریس نیمه مستقل می کردند در این ترم مستقلاً اداره ی کلاس را بر عهده می گیرند. در این دوره از کارورزی دانشجو معلمان به تهیه ی طرح های آموزشی برای تدریس خود پرداخته و کم و کیف آن را از جهات مختلف می سنجند. همین عمل سبب می شود که دانشجو معلمان نقاط ضعف و قوت تدریس خود را بدانند و در جلسات بعدی با آمادگی و رفع مسائل و مشکلات خود در کلاس حاضر شوند. و درنتیجه معلم شدن این شغل مقدس انبیاء را عملاً تجربه کنند و به هنگام فارغ التحصیل شدن و ورود به مدرسه با برنامه و اعتماد به نفس در شغل مقدس معلمی به مردم خدمت کنند.

کنش پژوهی با موضوع بیش فعالی (ADHD)

مقدمه

ناسازگاری دانش آموزان ، یکی از مسائلی است که معمولاً معلمان با آن مواجه هستند . یکی از عوامل بازدارنده در امر تحصیل اختلالات رفتاری نظیر بیش فعالی می باشد. معلمان در برابر اختلالات رفتاری ، به شکل های متفاوتی از خود عکس العمل نشان می دهند . برخی از معلمان آنان را به شدت سرکوب می کنند . بعضی از معلمان ، در مقابل آنان کوتاه می آیند ؛ بعضی دیگر آنان را به حال خود رها می کنند. اما واقعیت این است که در این حالت مشکل ادامه خواهد یافت و مشکلات دیگری نیز به دنبال خواهد آورد.

به نظر می رسد راه منطقی این است که وقتی مشکلی در کلاس پیش می آید ؛ بهتر است ابتدا آن مشکل شناسایی شود سپس به صورت عملی مورد بررسی قرار گیرد. بعد از آن راه حل هایی جهت رفع مشکل پیدا کرده و به صورت عملی آن مسئله رفع گردد.

اختلال کمبود توجه و بیش فعالی (ADHD) هم یکی از شایع ترین اختلالات رفتاری دوران کودکی است و مطالعات نشان می دهد اوج شروع سنی آن سه تا چهار سالگی بوده، دو سوم کودکانی که اختلال کمبود توجه و بیش فعالی آن ها در زمان های بعدی تشخیص داده می شود، طی سال های پیش از مدرسه قابل شناسایی هستند. (مرادی ، ۱۳۸۴). چراکه این مشکل در دوران مدرسه می تواند سبب ایجاد مشکلاتی در یادگیری کودک مبتلا به بیش فعالی کند .

تعریف بیش فعالی :

ADHD اختلالی است که در آن پرتحرکی ، بی توجهی و رفتارهای ناگهانی بیشتر و شدیدتر از کودکان دیگر وجود دارد . ۳ تا ۵ درصد کودکان به این اختلال مبتلا هستند و در پسرها شایع تر است . ممکن است در بعضی بیشتر علائم پرتحرکی و رفتارهای ناگهانی و در گروهی علائم بی توجهی بیشتر دیده شود . علائم این بیماری قبل از ۷ سالگی شروع می شود ولی اغلب در دوران مدرسه مشکلات جدی ایجاد می گردد. (ابراهیمی ، ۱۳۹۰).

علت:

این بیماری سالهاست که شناخته شده و عوامل متعددی در ایجاد آن نقش دارند . به نظر می رسد علت آن بیشتر نقص در تکامل سیستم اعصاب باشد . کودکان مبتلا احتمالاً در قسمت هایی از مغز که مسئول توجه ، تمرکز و تنظیم فعالیت های حرکتی می باشد دچار نقص جزئی هستند . توارث و ژنتیک در این اختلال نقش دارد . همچنین در بعضی موارد در جریان حاملگی یا زایمان یا پس از آن صدمات جزئی به ساختمان مغز وارد می شود که می تواند باعث این مشکل گردد(. ابراهیمی ، ۱۳۹۰)

علائم:

مشکل اصلی کودکان ، عدم توانایی آنها در حفظ و تنظیم رفتارشان است ، در نتیجه اغلب نمی توانند رفتار مناسبی که لحظه به لحظه با شرایط محیط هماهنگ باشد نشان دهند . خوابیدن و غذاخوردن آنها منظم نیست به نظر میرسد در همه چیز دخالت می کنند و مراقبت دائمی نیاز دارند . از نظر هیجانی ثبات ندارند ، بطور ناگهانی می خندند یا گریه می کنند و رفتارشان غیرقابل پیش بینی یا ارزیابی است . سریع از کوره در می روند و نمی توانند پیامدهای رفتارشان را پیش بینی یا ارزیابی نمایند . در فعالیت های خطرناک شرکت می کنند و احتمال صدمه دیدن آنها زیاد است . قبل از فکر کردن عمل می کنند ، قبل از پایان سوال جواب می دهند ، اشیاء را پرتاب می کنند و ناخواسته به دیگران صدمه می زنند ، پرفعالیت و پرتحرک هستند ، هرلحظه در حال رفتن هستند ، انگار موتوری درون بدن آنهاست که آنها را به حرکت دائمی مجبور می کند ، نمی توانند آرام بنشینند و بی قرار هستند . اختلال تمرکز در این کودکان در کارهایی که فعالیت دائم و جدی مغزی را لازم دارد مشهودتر است . آنها ممکن است در تماشای تلویزیون ، بازی با کامپیوتر و فعالیتهای لذت بخش با کودکان دیگر تفاوتی نداشته باشند ولی در کارهایی که فعالیت مداوم مغزی و تمرکز لازم دارد (انجام تکالیف درسی) تفاوت آنها با کودکان دیگر نمایان می شود . به نظر می رسد مغز آنها اطلاعات محیطی را بیش از حد لازم می گیرد ، یعنی در انتخاب توجه به اطلاعات ضروری و بی توجهی و حذف اطلاعات غیرضروری ضعف دارند . رعایت قوانین منزل و مدرسه برای آنان مشکل است و برای پیروی از قوانین توجه بیشتری لازم دارند . در انجام تکالیف مدرسه ، تمرکز روی درس ، رعایت قوانین مدرسه و داشتن روابط اجتماعی مناسب با همکلاسی ها

مشکل دارند . برای رسیدن به اهداف درازمدت برنامه ریزی نمی کنند.

عوارض

رفتار کودکان روی عملکرد آنها در خانواده ، اجتماع مردم و مدرسه تأثیر سوء می گذارد و باعث واکنش های منفی اطرافیان ، خانواده ، کادر مدرسه و همسالان می شود . این رفتارها مشکلات جدی در مدرسه و اجتماع ایجاد می کند و باعث کاهش اعتماد به نفس و احساس بی کفایتی در این کودکان می گردد . ممکن است آنها از مدرسه و اجتماع متنفر گردند . کودکان طبیعی به خاطر رفتارهای مناسب و موفقیت های تحصیلی و اجتماعی زمینه زیادی برای تشویق شدن دارند و همین تشویق ها موجب پرورش اعتماد به نفس و عزت نفس در آنها می شود ولی کودکان دچار ADHD کمتر به این موفقیت ها دسترسی پیدا می کنند . کودکان ADHD ممکن است به صورت ثانویه دچار اختلالات ارتباطی ، مشکلات تحصیلی ، اضطراب افسردگی و بزهکاری شوند.

دانش آموزان با اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی در کلاس درس

بیش فعالی یا فزون جنبشی ، فعالیت زیاد یا فعالیت در شرایط نامناسب است . اگر نارسایی توجه را جدی ترین مشکل این دانش آموزان به حساب بیاوریم، بیش فعالی اشکارترین آنها به ویژه در پسران است. این دانش آموزان به طور دایم در حال بی قراری و ناآرامی هستند، جنب و جوش دارند، وول می خورند، صندلی خود را ترک می کنند ، جایی که باید بنشینند راه می افتند، انگار خستگی ندارند، خیلی پرانرژی به نظر می رسند و حتی زیاد حرف می زنند، جنب و جوش بیش از اندازه باعث می شود که دانش آموز نتواند به رویدادهای مهم اطرافش توجه کند و در نتیجه در توجه پایدار و انتخابی مشکل پیدا می کند.

البته هرکسی که بیش از اندازه فعال یا بی توجه و دارای رفتارهای تکانشی باشد ، اختلال نارسایی توجه/ بیش فعالی ندارد.

شرح حال دانش آموز بیش فعال در کلاس

دانش آموزی که مورد بررسی قرار گرفته بر طبق گفته های معلم و مشاهداتی که بنده در کلاس به عمل آوردم و همچنین براساس اطلاعاتی که از روی پرونده ی این دانش آموز بدست آمد مشخص شد که این دانش آموز دچار بیش فعالی می باشد.

برخی از ویژگی هایی که با زیر نظر گرفتن این دانش آموز به فراوانی در او مشاهده کردم به شرح زیر می باشد:

۱- عدم توجه به درس هنگامی که معلم تدریس به عمل می آورد و بازی کردن و به اصطلاح ور رفتن با وسیله های مختلف به عنوان مثال در یک مورد مشاهده شد که یک پلاستیک را به هوا پرتاب می کرد که این باعث حواس پرتی دانش آموز بغل دستی او نیز می شد.

۲- به یکباره از جای خود بلند شدن و قدم زدن در کلاس که این مورد در زمانی که دانش آموزان مشغول انجام تکالیف خود میشدند در این دانش آموز بیشتر دیده می شد.

۳- کتاب و دفترهای این دانش آموز اکثرا پاره و نامرتب بودند که عکس های آن در فایل CD موجود می باشد.

۴-.....

ناگفته نماند که این دانش آموز از لحاظ خانوادگی نیز وضعیت چندان مطلوبی هم ندارد ؛ پدر او میانسال و کارگر ساختمانی می باشد. این دانش آموز سومین و آخرین فرزند خانواده است .

برطبق گفته های معلم بدلیل اینکه این دانش آموز در خانه زیاد مورد تنبیه قرار گرفته این امر برای او یک حالت عادی شده است به همین دلیل معلم هم معمولاً از تنبیه این دانش آموز خودداری می کند و بیشتر سعی می کند تا با او صحبت کند .

این دانش آموز در دوره ای نیز قرص و دارو استفاده می کرده که با توصیه ی معلم به خانواده از ادامه ی آن جلوگیری به عمل آمده ؛ هنگامی که در این مورد با معلم صحبت می کردم ایشان گفتند که این چنین قرص هایی عوارض زیادی دارند و دانش آموز را بی حال و کسل

می کند که در این حالت نه تنها درس را یاد نمی گیرد بلکه به اصطلاح تبدیل به مرده ای در کلاس می شود.

گزارش اجرای کنش پژوهی

در این کنش پژوهی سعی شده است تا دانش آموز **بیش فعال** از طریق بازی درمانی کمتر باعث بی نظمی و حواس پرتی هم کلاسی های خود شود.

در طول کارورزی خود با دانش آموز بیش فعالی در پایه ی اول روبه رو شدم ؛ که طبق نظر آموزگار ، کادر مدرسه و والدین مشکلات زیادی را برای خود و سایرین در کلاس و مدرسه به وجود آورده بود ؛ این دانش آموز معمولاً با قطع سخنان معلم، عدم رعایت نوبت در کلاس ، دویدن دائم و راه رفتن های بی اجازه در کلاس و پرت کردن حواس دانش آموزان اطراف خود باعث ایجاد بی نظمی در کلاس می شد.

با مشاهده ی دفترچه سنجش بدو ورود دانش آموز به دبستان و نیز گفته های معلم و والدین این دانش آموز و همچنین زیر نظر داشتن ایشان توسط اینجانب ، علت بی نظمی های این دانش آموز اختلال بیش فعالی (ADHD) تشخیص داده شد.

با کمک معلم تصمیم گرفته شد برای اصلاح رفتار و افزایش توجه و تمرکز این دانش آموز بازی درمانی را به عنوان بهترین راه حل انتخاب کنیم. بدین منظور ابتدا بازی های مختلف لیست شد ؛ از جمله این بازی ها عبارتند از: ۱- بازی رادار ۲- بازی نگاهتو برنگردون ۳- بازی حواس پرت کردن و .... می باشد.

بازی رادار: در این بازی از دانش آموز می خواهیم رادار خود را روی معلم قفل کند و چند لحظه از نظر دور نسازد.

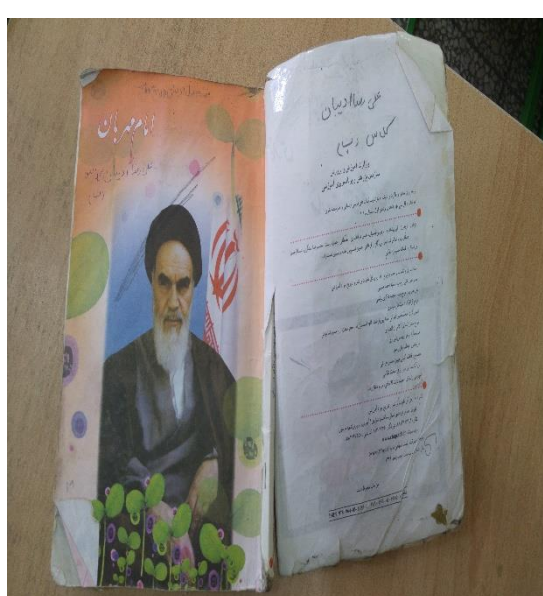
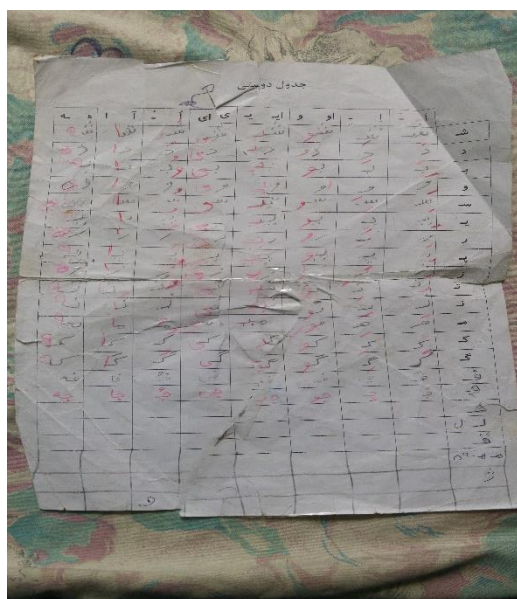
بازی حواس پرت کردن: در این بازی هنگامی که دانش آموز مشغول بازی است به او میگوییم می خواهیم حواست را پرت کنم ؛ مقاومت کن تا حواست پرت نشود .

بازی نگاهتو برنگردون : در این بازی نگاه خود را به چشمان او می دوزیم و به او می گوییم می خواهیم ببینیم چه کسی بیشتر مقاومت می کند و نگاهش را دیرتر بر می گرداند.

اغلب بی نظمی های کلاس به دلیل اقدامات این دانش آموز بیش فعال در کلاس بود که باعث سوءاستفاده کردن سایر دانش آموزان و نیز انتقال بی نظمی به کل کلاس می شد؛ درنهایت با انجام این بازی ها و نیز تغییر جای دانش آموز و نیز مسئولیت دادن به او تا حدود زیادی از فعالیت های بی نظم دانش آموز و در نتیجه کل کلاس کاسته شد.

با کمک آموزگار مربوطه بازیهای گروهی هم در مدرسه انجام شد که دانش آموز مورد نظر ضمن شرکت در این بازی ها با قبول مسئولیت ، با اهداف گروه و اجتماع و نیز مفهوم همکاری آشنا شد. به ویژه آنکه در زنگ ورزش با برگزاری بازی هفت سنگ به ایجاد حس همدلی و همکاری در میان همکلاسی ها و دانش آموز موردنظر کمک شد؛ چراکه تا قبل از آن بسیاری از همکلاسی ها از بودن در کنار دانش آموز موردنظر امتناع می ورزیدند.

نمونه ای از کارهای دانش آموز (همانطور که در تصاویر پیداست دانش آموز در کارهایش خیلی بی نظم و بی دقت است .)

کارورزی ۳

فرم الف : نگارش گزارش روزانه کارورز

نام مدرسه: شهید قریشی	نام معلم راهنما: جناب آقای غلامی	جلسه: اول	تاریخ: ۱۳۹۵ / ۸ / ۰۱

هدف (چالش ذهنی) کارورز	انتظار دارم در اولین برخورد با دانش آموزان و معلم علاقه و توجه آنها را به خودم جلب نمایم.

پیش بینی ها	رخداد ها / وقایع	تأملات
پیش بینی می کنم که بخاطر عدم اطلاع قبلی، معلم از حضور من در کلاسشان متعجب شوند.	پس از عرض سلام به معلم کلاس ، دانش آموزان به احترام بنده از جای خود بلند شدند و « بسم الله الرحمن الرحیم » گفتند. سپس بنده توسط معلم به دانش آموزان معرفی شدم؛ و به محلی که قبلا برای من آماده شده بود یعنی انتهای کلاس رفتم. در زنگ اول دانش آموزان درس علوم داشتند. در ابتدای زنگ معلم کار خود را با یاد و نام خداوند و عرض سلام به دانش آموزان آغاز کرد؛ سپس از دانش آموزان درباره ی تحقیقاتی که به آنها در جلسه ی گذشته و از طریق شبکه های اجتماعی گفته بود پرسید؛ اما فقط بعضی از دانش آموزان آن را انجام داده بودند. یکی از موضوعات تحقیق درباره ی مفهوم چگالی بود و هنگامی که معلم پرسید چه کسی تحقیق کرده فقط چهار تا پنج دانش آموز دست خود را بالا	۱- استفاده صحیح از تکنولوژی مانند تبلت می تواند در امر تحقیق و یادگیری بیشتر به دانش آموزان کمک کند . ۲- در بعضی موارد نحوه ی برخورد معلم با دانش آموزانی که درس را بلد نبودند و یا تحقیق انجام نمی دادند مناسب نبود .

ساعت اول^۱

بردند. و بعد معلم به یکی از آنها گفت تا بیاید و تحقیق خود را توضیح دهد؛ و معلم نیز در بین توضیحات او خود نیز به بیان مطالب مهم می پرداخت. اما موضوع تحقیق بعد هم درباره ی انواع فلزات بود که یکی از دانش آموزان تحقیقی را از طریق پرینت گرفتن از اینترنت فراهم کرده بود اما معلم به او انتقاد کرد و گفت که من اینگونه تحقیق نمی خواهم بلکه خود باید در اینترنت جستجو کنی و نکات مهم را در کاغذ بنویسی و به کلاس بیاوری اما باز هم آن دانش آموز قبلی درباره ی موضوع به خوبی تحقیق کرده بود و معلم به سایر دانش آموزان گفت: پس شما در منزل چه کار می کنید؟، چرا فقط کاظمی (نام دانش آموز) آن را انجام داده است؟.

در همین حین من سخن همین دانش آموز را شنیدم که به دوست هم میزی اش گفت: اگر تبلت داشته باشی خیلی می توانی تحقیق کنی و شاید دانش آموزان دیگر امکانات لازم را نداشته بودند که تحقیق انجام ندادند.

اما در ادامه ی کلاس معلم سوالاتی را در خصوص اسیدها که مبحث درس جلسه ی گذشته بود می پرسید؛ اما بعضی از دانش آموزان پاسخ سوالات را نمی دانستند و با انتقاد معلم روبه رو می شدند و برخی هم که پاسخ سوالات را می دانستند با تشویق معلم همراه می شدند.

سپس معلم از دانش آموزان پرسید که آیا سوالات مربوط به درس گذشته را گفته ام تا بنویسید؟ که

		دانش آموزان پاسخ دادند خیر، و معلم سوالات را به دانش آموزان گفت و زنگ خورد. و در پایان هم برخی از دانش آموزان سوالات خود را از معلم می پرسیدند. سپس من به همراه معلم از کلاس خارج شدیم و به سمت دفتر رفتیم اما من داخل نشدم و به معلم گفتم که می خواهم در سالن باشم و دانش آموزان را مشاهده کنم.	
ساعت دوم	پیش بینی میکنم که معلم درس جدیدی از ریاضی را بدهد	در زنگ دوم درس ریاضی برقرار بود . معلم ابتدا دستگاه ویدیو پروژکتور و دیتای کلاس را که قبلا توسط مسئول دیتای کلاس آماده شده بود را تحویل گرفت؛ در این هنگام معلم pdf کتاب را باز کرد و از برخی از دانش آموزان خواست تا به پای تخته بیایند تا تمریناتی را که قبلا در خانه انجام داده اند را حل کنند؛ البته به دلیل این که تصویر ویدیو پروژکتور بخش زیادی از تخته سیاه را می گرفت قسمت کوچکی بر روی تخته باقی می ماند که باعث می شد خیلی از دانش آموزان در نوشتن مطالب به دلیل کمبود جا دچار مشکل شوند. یکی از دانش آموزان که جلسه ی گذشته غایب بود و نتوانسته بود در زنگ قبل هم به سوالات معلم در درس علوم پاسخ دهد توسط معلم درخصوص درس ریاضی هم از او سوال پرسیده شد؛البته دانش آموز در زنگ قبل چون نتوانسته بود به سوال علوم پاسخ دهد به معلم گفته بود که ریاضی خوانده ام ؛اما بازهم درس ریاضی را نیز بلد نبود و معلم با انتقاد	۱- الفظ معلم در مورد بچه ها مناسب نبود.کودکان نیز شخصیت دارند و هویت آنها در حال شکل گیری است و نباید به آنها بی احترامی و بددهانی کرد.

		نسبت به او و گفتن اینکه مگر تو درس ریاضی نخوانده بودی پس چرا بلد نیستی ؟ از او خواست تا جلسه ی بعد پدر یا مادر او به مدرسه بیاید. سپس معلم به حل تمرین در کلاس کتاب با مشارکت دانش آموزان پرداخت ؛ پس از آن هنگامی که معلم از دانش آموزان خواست تا یک تمرین ساده را به پای تخته بیایند و حل کنند ، اکثر دانش آموزان گفتند که «آقا ما بیاییم...»، «آقا ما ....» و همین باعث شد تا معلم خشمگین شود و به آنها بگوید «بتمرگید...» مگر شما کلاس اولی هستید که می گوید «آقا ما، آقا ما،...». سپس معلم یکی دیگر از سوالات را پرسید و از یکی از دانش آموزان خواست تا به پای تخته بیاید و به او گفت چون خواب آلود بودی به تو گفتم تا بیایی و او نیز سوال را نسبتا بلد بود و همین باعث شد که معلم تذکراتی را به او بدهد. و در پایان هم زنگ خورد و من به همراه معلم به دفتر رفتیم .	
ساعت سوم	پیش بینی می کنم که دانش آموزان لباس های ورزشی خود را پوشیده و آماده ی ورزش شوند.	در زنگ سوم دانش آموزان ورزش داشتند . در این زنگ دانش آموزان لباس های ورزشی خود را پوشیدند و کسانی هم که لباس نداشتند ، معلم ورزش به آنها تذکر داده و در دفتر نمره جلوی اسم آنها علامتی را می زد. بعد از آن معلم دانش آموزان را چند دقیقه ای به دور حیاط دواند تا خود را گرم کنند . از آنجا که در جلسه ی اول افرادی که قصد بازی فوتبال ، والیبال و یا بسکتبال را داشتند تعیین شده بودند از هم جدا شدند. پس از آن من از معلم ورزش	۱- زمین والیبال به صورت مشترک در زمین بسکتبال قرار دارد و فاقد تور می باشد به همین دلیل دانش آموزان علاقه مند به والیبال که تعدادشان هم کم نمی باشد طنابی را از وسط زمین بسکتبال نصب می کنند و مشغول بازی می شوند. بنابراین لازم است تا مدیر و معلم ورزش تور والیبال برای دانش آموزان
۱۷			

		خواستم تا در بازی والیبال دانش آموزان شرکت کنم . البته چون مدرسه زمین والیبال نداشت در زمین بسکتبال یک طنابی را از وسط بسته بودند و با آن بازی می کردند. در حین بازی هم دو بار توپ به حیاط مدرسه ی کناری افتاد چراکه دیوار حیاط مدرسه یک حفاظ آهنی برای جلوگیری از خروج توپ نداشت و ظاهراً افتادن توپ ها به مدرسه ی کناری دیگر یک چیز تکراری شده بود . بعد از آن یکی از دانش آموزان به دستور معلم از دیوار بالا رفت و آن را آورد که به نظر بنده این کار بسیار اشتباهی بود چرا که ممکن بود هر اتفاقی بیافتد.	فراهم کنند تا انگیزه ی آنان برای ورزش کردن افزایش یابد. ۲-دیوارهای حیاط این مدرسه فاقد یک حفاظ می باشد همین امر موجب می شود تا در زنگ ورزش به طور مکرر توپ های زیادی به حیاط پشتی مدرسه ی دخترانه مجاور برود.دانش آموزان هم با بالا رفتن از روی دیوار به حیاط مدرسه ی مجاور رفته و توپ ها را جمع آوری می کنند.به نظر من این کار بسیار خطرناک می باشد و مدرسه باید هرچه سریعتر اقدام به حل این مشکل نماید.
ساعت چهارم	پیش بینی میکنم که معلم به دانش آموزان دیکته بگوید .	در زنگ چهارم دانش آموزان دیکته داشتند . در این زنگ معلم از من خواست تا به آنها دیکته بگویم تا خود بتواند برگه های ریاضی را تصحیح کند ؛ من نیز با علاقه آن را قبول کردم و دیکته را خیلی شمرده ، شمرده گفتم به گونه ای که هر جمله ای را دو تا سه بار برای آنها می خواندم. پس از پایان دیکته دانش آموزان از من خواستند تا دوباره متن دیکته را بخوانم تا قسمت هایی را که عقب افتاده اند بنویسند؛ من نیز آن را قبول کردم و پس از آن از نماینده ی کلاس خواستم تا دفتر دانش آموزان را	۱-دیکته را باید شمرده شمرده و آرام و هر جمله را بین دو تا سه بار بیان کرد چراکه توانایی های دانش آموزان متفاوت است و ممکن است بعضی از آنها دارای قدرت شنوایی یا بینایی ضعیفی باشند و عقب بمانند . ۲- در تصحیح دیکته نباید شکل صحیح کامه ای را که دانش آموز غلط نوشته بنویسیم ؛ چراکه دانش آموز خود باید به دنبال

		جمع آوری کند تا من آنها را تصحیح کنم ،البته با اجازه ی معلم که در کلاس نشسته بود . در هنگام تصحیح دیکته معلم به من پیشنهاد کرد که آن را به صورت کیفی تصحیح کنم و دور قسمت های غلط خط بکشم و صحیح آنها را ننویسم تا خود دانش آموزان به دنبال شکل صحیح کلمه بروند که به نظر من پیشنهاد خیلی خوبی بود . سپس معلم از نماینده ی کلاس خواست تا به پای تخته بیاید تا اسم کسانی را که شلوغ می کنند و حرف می زنند را بنویسد تا نمره ی ریاضی آنها را صفر بدهد. من در حین تصحیح دیکته ی آنها بودم که بعضی از دانش آموزان از من اجازه می گرفتند تا بروند و آب بخورند . البته معلم که در انتهای کلاس نشسته بود به آنها گفته بود تا از بنده اجازه بگیرند .سپس زنگ خورد و من نیز دفترهای تصحیح شده را به آنها دادم.	شکل صحیح کلمه برود تا یادگیری شکل پایدار به خود بگیرد .
ساعت پنجم	پیش بینی میکنم که معلم پاسخ سوالات مربوط به امتحان ریاضی را بیان کند و به رفع اشکال دانش آموزان بپردازد.	در زنگ آخر هم معلم با صدا زدن نام هر یک از دانش آموزان برگه های تصحیح شده ریاضی را به آنها می داد و با هر یک از آنها به طور جداگانه درباره ی اشتباهاتشان صحبت می کرد ؛ به نظر من این کار ایشان خیلی مناسب بود چراکه باعث آگاهی دانش آموزان از اشتباهاتشان و نیز تاثیر گذاری بر روی آنها برای جلوگیری از تکرار اشتباه می شد. من نیز در انتهای کلاس با دانش آموزان صحبت می کردم و به سوالات آنها پاسخ می دادم. من در آن	۱- صحبت کردن با دانش آموزان درباره ی اشتباهاتشان در امتحان می تواند سبب افزایش دقت و توجه آنها به سوالات و افزایش انگیزه در آنها به دلیل توجه معلم به پاسخ های آنها شود ؛ و همچنین می تواند باعث کاهش تکرار اشتباهات دانش آموزان شود.
۱۹			

	روز واقعا از بودن با دانش آموزان پاک و معصوم و البته باهوش و زیرک لذت بردم.		

توصیه‌های معلم راهنما :

جدی بودن در هنگام تدریس و پرسش

توصیه‌های استاد راهنما :

آن چه آموختم:

تأملات/ دیدگاه کارورز :

برخورد مناسب و بدون به کار بردن الفاظ بد با دانش آموزان

شیوه ی صحیح بیان و تصحیح دیکته گفتن

صحبت کردن با دانش آموزان درباره ی اشتباهاتشان در امتحان

پرسش‌هایی که باید به آن پاسخ دهم:

آیا برقراری نظم در کلاس باید براساس جدیت معلم باشد یا از طریق برقراری دوستی با دانش آموزان ؟

استاد راهنمای علوم تربیتی:

استاد راهنمای تخصصی:

نام مدرسه: قریشی	نام معلم راهنما: جناب آقای غلامی	جلسه: دوم	تاریخ: ۸/۸/۱۳۹۵
هدف (چالش ذهنی)	انتظار دارم که با نحوه ی سازماندهی و مدیریت کلاس مطالب بیشتری از معلم بیاموزم و از تجربیات ایشان بهره مند گردم.		
پیش بینی ها	رخداد ها / وقایع	تأملات	
پیش بینی می کنم که امروز صفحه ی جدیدی از ریاضی با شیوه ی جدیدی تدریس شود.	در این زنگ متوجه شدم که آقای غلامی، قسمتی از کتاب که برای تدریس من مشخص شده بود، خود تدریس کرده بودند و آن زنگ هم ادامه ی آن را اجرا کردند. ایشان جهت آماده سازی و یادآوری درس قبلی از تعدادی اشیاء مانند مداد و قیچی و.... استفاده کردند که هریک را جداگانه در دست می گرفتند و می گفتند: «چند تا قیچی در دست من است؟» «چند تا مداد در دست من است؟» و بچه ها هم همه با هم جواب می دادند «یکی» بعد از آن سؤالات دیگری پرسیدند: «چند تا خورشید در آسمان هست؟ چند تا خدا داریم؟» یکی از بچه ها گفت: آقا امامان ما شهید شده اند. بعد از آن آقای غلامی اشاره ای مختصر به تعداد پیغمبرها و امامان کردند و در آخر گفتند که یکی از امام های ما غایب هستند و سپس به سراغ درس رفتند و توضیحاتی درباره ی طرز نوشتن عدد یک دادند و آن را روی تابلو	در تدریس دروسی مثل ریاضی در دوره ی ابتدایی استفاده از روش های مجسم بسیار مهم است. اینکه معلم برای مرور درس از ابزاری مثل قیچی و مداد و... استفاده می کردند (هر چند ممکن است برای برخی بزرگترها کار کوچکی به نظر برسد) کار بسیار مهمی است که باید مورد توجه افرادی که با کودکان سروکار دارند قرار بگیرد زیرا سطح تفکر آنها در سطح عینی است.	

ساعت اول^۲

	نوشتند. و بچه ها هم مشغول تمرین کردن عدد یک شدند و معلم هم به طرز نوشتن آنها نظارت می کرد و اشتباهات آنها را تصحیح می کرد مثلاً یکی از آنها عدد یک را از پایین به بالا می نوشت. بعد از تمام شدن تمارین آن قسمت، معلم به بچه ها گفتند که تمارین صفحه ی بعد که در مورد الگو ها بود را تکمیل کنند و از من هم خواستند که به بررسی الگو های بچه ها بپردازم. بچه ها دست به کار شدند، یکی از بچه ها، همانطور که در جای خود نشسته بود، مقداری پول در دست خودنگه داشته بود که وقتی آقا معلم متوجه شدند، به او در مورد آلوده بودن پول تذکر دادند. و تذکری دیگری هم به سه نفر از بچه ها دادند چون مثل همیشه که چند نفری از هم شکایت داشتند، این بار نیز سه نفر از هم شکایت می کردند که آقا غلامی به آنها گفتند به پدرانمان بگوییم که سه صندلی جداگانه بخرند و جدا از هم بنشینید. بعد از گذشت چند دقیقه ایی ایشان متوجه شدند بسیاری از بچه ها تمرین مربوط به الگوها را اشکال دارند پس تصمیم گرفتند خودشان در مورد الگو ها روی تابلو توضیح بدهند. ولی زنگ خورد و این کار به زنگ بعد موکول شد.	
ساعت دوم	پیش بینی می کنم براساس اینکه زنگ قبل تمرین ریاضی به طور کامل انجام نشد، این زنگ نیز به ریاضی اختصاص داده شود.	قبل از رفتن به کلاس، آقای غلامی با مادر یکی از بچه ها صحبت می کرد و من هم منتظر بودم که اول ایشان وارد کلاس شوند و بعد من به کلاس بروم که چند نفر از بچه ها بیرون آمدند و من به آنها گفتم: داخل کلاس بروید و بیرون نیایید.
	۱- یکی از ملاک های معلم موفق آن است که از وقایع و شرایط پیش آمده نهایت استفاده را داشته باشد مثلاً در اینجا آقای غلامی می خواستند چای خود را در کلاس بنوشند و از این	

		بعد از ورود به کلاس ، آقای غلامی که فرصت نکرده بودند چای خود را در زنگ تفریح بخورند، آن را به کلاس آورده بودند واز همین فرصت استفاده کردند و توضیحاتی در مورد مضرات استفاده از غذاها و نوشیدنی های داغ دادند «اگر ما غذا یا نوشیدنی داغ بخوریم باعث آسیب رسیدن به گلو و... می شود.» بعد از آن در مورد الگوها، بر روی تابلو توضیحاتی دادند که در اینجا معلم فقط متکلم وحده نبودند و ایده های بچه ها را در مورد الگوها می شنیدند. سپس به بچه ها گفتند اگر کتاب ها را دیدم و اصلاح نکرده بودید ، می فهمم یاد نگرفته اید چون یا حرف می زنید یا چیزی می نویسید یا حواستان در کلاس نیست. و سپس پرسیدند کی یاد نگرفت؟ دو نفر از بچه ها دست بلند کردند ، معلم یکی از آنها را پای تابلو آورد و برای او توضیح داد و بقیه هم مشغول کار خود شدند. ولی به نفر دوم توجه زیادی نشد. بقیه ی زنگ من و ایشان مشغول بررسی و رفع اشکالات دانش آموزان شدیم. قبل از به صدا درآمدن زنگ آقای معلم در مورد فلوراید (مقدار هزینه ایی که باید پرداخت شود، زمان استفاده ی آن در مدرسه) توضیحاتی دادند.	
ساعت سوم	پیش بینی می کنم بچه ها تمارین بنویسیم مربوط به درس قبل را انجام دهند.	در ابتدای این زنگ بچه ها اول به نظافت زیر نیمکت های خود پرداختند و بعد به سراغ درس رفتند چون زیر بعضی نیمکت ها بسیار کثیف بود. بعد از گذشت چند دقیقه و اتمام کار نظافت یکسری از کلمات	یک معلم نباید به فرآورده ی کار توجه کند بلکه فرآیند نیز بسیار مهم است در واقع برای درسی مثل بنویسیم، نباید فقط ببینیم که بچه ها یک کلمه ی آب را

		مانند بد، آداب و... را روی تابلو نوشتند و از روی آنها می خواندند. دانش آموزان هم همراه معلم تکرار می کردند و بعد از آن یک نفر از بچه ها را صدا زدند که از رو کلمات به صورت انفرادی بخواند. در ادامه ی کار بچه ها می بایست تکالیف درس بنویسیم را انجام می دادند. آنها تقریباً به مرحله نوشتن کلمات ساده رسیده بودند مثل کلمه ی آب، باد، آباد و.... خود معلم نیز به بررسی تکالیف ریاضی و بنویسیم بچه ها مشغول بودند و من هم به نوشتن بچه ها نظارت می کردم . در حین بررسی مشاهده کردم که مثلاً بعضی از بچه ها برای نوشتن کلمه «داد» اول حرف «الف» و بعد حروف «د» را می نوشتند یا برخی «باد» را «د با» می نوشتند یا بعضی ها حرف «الف» را از پایین به بالا می نوشتند. همانطور که تکالیف بچه ها را بررسی می کردم یک نفر از آنها یک نقاشی سجاده ایی شکل به من هدیه داد.	نوشته اند بلکه به چگونگی قلم در دست گرفتن، طرز نوشتن و... نیز باید توجه شود.
ساعت چهارم	پیش بینی می کنم که این زنگ علوم تدریس شود.	در این زنگ معلم می خواستند درس چشم ها بسته را در قالب یک بازی تدریس کنند ولی قبل از شروع آن حس های پنج گانه را مرور کردند و بعد به بچه ها گفتند می خواهیم یک بازی انجام دهیم به همین دلیل معلم چشم یکی از دانش آموزان را بست و اشیائی را به دستش می دادند که از طریق لمس کردن، آنها را تشخیص دهد. بعد از آن من عهده دار انجام ادامه ی بازی شدم. من هم با چند نفر دیگر این بازی را تکرار کردم و از بچه ها خواستم که کتاب های خود را باز کنند و به تصاویر کتاب دقت کنند و یکی از آنها را	۱- مدیریت کردن بچه های مقطع ابتدایی بویژه پایه ی اول بسیار سخت است و بنظر من مهارت مدیریت کلاس معلم های ابتدایی باید خیلی قوی باشد. ۲- استفاده از پرسش و پاسخ و فراهم آوردن بستر مناسب تا بچه ها به بیان ایده ها خود بپردازند ، باعث می شود که سطح تفکر دانش آموزان و قدرت بیان آنها تقویت شود.

	صدا زدم تا درمورد آن توضیح دهد و از طریق پرسش و پاسخ در مورد کارآیی انواع حس ها با یکدیگر صحبت کردیم. مثلاً آنها تجربیات خود در رابطه با انواع حس ها را بیان می کردند. یکی از آنها می گفت ظهر وقتی به خانه می روم بوی غذای مادرم را می فهمم. از آنها خواستم تا همه چشمان خود را ببیند و تصور کنند که دیگر نمی توانند اطراف خود را ببیند در این صورت چه احساسی دارند؟ در باره ی مشکلات افراد ناشنوا و نابینا بحث و گفتگویی صورت گرفت.		
اگر من به جای معلم بودم از این روش استفاده نمی کردم. البته این بدان معنا نیست که این روش به خودی خود خوب نیست، برعکس این کار باعث مسئولیت پذیر کردن و تسهیل فرآیند نوشتن دانش آموزان می شود ولی هنوز برای به کارگیری این روش زود بود و بهتر آن بود که معلم کمی دیگر به آنها فرصت می داد. چون خودم دیدم که بعضی از بچه ها گیج شده بودند و نمی دانستند که چه کاری باید بکنند و در مورد بعضی های دیگر هم احساس می کردم از این که نمی توانند تکالیف را یادداشت کنند، بسیار ناامید و اندوهگین شده اند موضوع ساده، زمینه ی کاهش اعتماد به نفس بچه ها را فراهم می کند	در این زنگ معلم تکالیفی را روی تابلو نوشتند و از بچه ها خواستند که آنها را یادداشت کنند و شنبه به کلاس آورند و وقتی بچه ها از ایشان می خواستند که برایشان بنویسند، با مخالفت معلم روبه رو می شدند. احساس می کردم که اکثر بچه ها گیج شده اند و نمی دانستند که چگونه و چگونه باید موارد را یادداشت کنند. عده ای پای تابلو دفترچه به دست ایستاده بودند و تکالیف را می نوشتند. عده ای هم از من کمک می خواستند، من به معلم گفتم که اکثر بچه ها هنوز متوجه نشده اند که باید چی کار کنند. البته یکی از علت های گیج شدن بچه ها، خودشان بودند که وقتی معلم توضیح می داد حواسشان پرت بود. به هر حال من برای آنها توضیح دادم ولی باز عده ای هنوز نمی دانستند که چه کار باید کنند.	پیش بینی می کنم بچه ها به انجام کارهای مختلف نظیر نقاشی کردن، انجام تکالیف و ... بپردازند.	ساعت پنجم

توصیه‌های معلم راهنما :

ایجاد نظم در کلاس (مدیریت کلاس) بسیار مهم است.

توصیه‌های استاد راهنما :

تأملات/ دیدگاه کارورز :

آنچه آموختم:

امروز متوجه شدم که از همان ابتدای سال باید به اولیای دانش آموزان در مورد زمان پیگیری وضعیت تحصیلی و روند پیشرفت فرزندانشان آگاهی داد که در زمان‌های مربوط به کلاس، به معلم مراجعه نکنند زیرا آنها از وقت کلاس که متعلق به آموزش و یادگیری همه ی دانش آموزان است، استفاده می کنند و بدین گونه حق بقیه ی بچه ها ضایع می شود. پس بهتر است وقت خود را به گونه ایی تنظیم کنند که حداقل در زنگ تفریح به معلم رجوع کنند.

پرسش‌هایی که باید به آن پاسخ دهم:

در آموزش مفاهیم دینی (مثل مسئله امامت یا خداشناسی) به کودکان باید چه نکاتی را در نظر بگیریم؟

از جمله نکاتی که در آموزش مفاهیم دینی به خردسالان ۵ تا ۹ سال باید مورد توجه مریبان و والدین قرار بگیرد این است که؛ از آنجا که درک عقلانی خردسالان بسیار محدود است و تعدادی از کودکان هنوز در دوره ی پیش عملیاتی ذهنی به سر می برند، باید از گفتن مطالب انتزاعی به کودکان اجتناب ورزید و ولی این بدان معنا نیست که به طور کلی منکر آموزش این مفاهیم شویم . به عبارت دیگر برای اینکه آنها به درک انتزاعی مفاهیم دینی در پایه های بالاتر برسند لازم است که در این مراحل سنی تفکرات و تصورات خامشان را در این زمینه دریافت کنیم و بزداییم. (باهنر، ۱۳۹۴)

استاد راهنمای تخصصی:

استاد راهنمای علوم تربیتی:

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
مرکز کارورزی و ارزشیابی

کارورزی ۳

فرم ج: چارچوب تهیه طرح آموزشی

مشخصات: نام مدرسه: مدرسه دولتی پسرانه قریشی / پایه تحصیلی اول ابتدایی / موضوع نشانه (ر) / درس جلسه ششم /
نام معلم راهنما جناب آقای غلامی / زمان: ۱۳۹۵/۹/۶

محتوا (مفاهیم/ مهارت‌ها به تفکیک):

مفاهیم: نشانه (ر)

مهارت‌ها: تقویت مهارت گوش دادن، صحبت کردن، خواندن، نوشتن

پیامد یادگیری: از فراگیر انتظار می‌رود از طریق کلمات آشنایی که در زندگی روزمره با آن درگیر است به شناخت نشانه (ر) و کاربرد آن برسد و بتواند توانایی خواندن و نوشتن کلمات مناسب که در آن از نشانه (ر) استفاده شده است را تقویت کند.

مراحل	شرح تکالیف یادگیری/ تکالیف عملکردی به تفکیک مراحل	محدوده زمانی	مواد/ منابع یادگیری ^۲
برقراری ارتباط	در آغاز با گشاده رویی و آرامش و نگاهی پر از صمیمیت ضمن عرض سلام و احوال پرسى با دانش آموزان فعالیت را پس از حضور و غیاب شروع می‌کنیم. در ابتدا به مرور درس‌های جلسه گذشته می‌پردازیم به این صورت که تعدادی از دانش آموزان را به پای تخته می‌آوریم تا جدول ترکیب و نشانه را بخوانند؛ سپس از نشانه ی قبلی که تازه درس داده بودیم از دانش آموزان می‌آوریم تا چند کلمه بنویسند (کلماتی مانند توت، تاب و ...)؛ بعد از آن دو نفر از دانش آموزان را می‌آوریم و از آنها	۱۰ دقیقه	لوحه و تصاویر مربوط به درس جدید / جدول ترکیب نشانه‌ها

می خواهیم ترکیب بنویسند مثل تا ، تو (ارزشیابی تشخیصی)

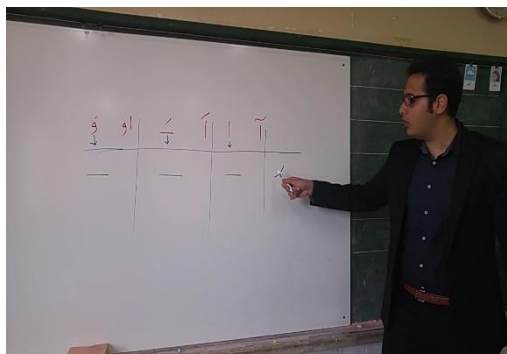
در مرحله ی بعد تصویر های مربوط به نشانه ی جدید را بر روی تخته نصب می کنیم و از بچه ها می خواهیم تا اسم تصاویر را بگویند و بعد توجه فراگیران را به نشانه ی قرمز رنگ جلب می کنیم ؛ و سپس از بعضی از دانش آموزان می خواهیم تا به پای تخته بیایند و با کمک خط کش نشانه ای که قرمز رنگ است را نشان دهند .

سپس از دانش آموزان می پرسیم که صدای قرمز رنگ در کجای کلمه ها قرار دارد ؟

سپس نشانه ی جدید را با رنگ قرمز بر روی تخته می نویسیم و به دانش آموزان معرفی می کنیم.

با سوالاتی که از دانش آموزان می پرسیدم توجه آنها را به سوی نشانه ی جدید هدایت می کردم . و پس از پاسخگویی های آنها بازخوردهای مناسب نظیر آفرین و ... را به آنها ارائه می دادم .			فرآیند هدایت و ارائه بازخورد								
تدریس از طریق پرسش و پاسخ باعث می شود تا دانش آموزان در جریان تدریس فعال باشند ؛ همچنین پرسش از درس جلسه گذشته می تواند موجب تسهیل آموزش درس جدید شود .			تحلیل و تفسیر								
جدول نشانه ها	۱۰ دقیقه	در این مرحله از دانش آموزان می خواهیم تا کلماتی را که در آنها نشانه (ر) به کار رفته را بگویند و برای تفهیم بیشتر صدای نشانه ی (ر) به آنها می گوییم که موتور چه صدایی میدهد ؟ صدای موتور را دریاورید و ... سپس به بیان ترکیب های نشانه ی جدیدی را که آموزش داده ایم می پردازیم به همین منظور بدین صورت روی تخته می نویسیم : <table border="1"> <tr> <td>او و</td><td>آ</td><td>ا</td><td></td></tr> <tr> <td>رو</td><td>رَ</td><td>را</td><td>ر</td></tr> </table> و بعد می گوییم (ر) با (ا) چی میشه ؟ و دانش آموزان هم می گویند : را / را / را / میشه . سپس به سراغ جدول نشانه ها می رویم تا بگوییم جای نشانه ی جدیدی که آموزش داده ایم کجاست ؟	او و	آ	ا		رو	رَ	را	ر	به تجربه گذاشتن
او و	آ	ا									
رو	رَ	را	ر								

**فرآیندهدایت و ارائه
بازخورد**

دانش آموزان را به این سمت که صدای نشانه ی (ر) در چه موقعیتهایی از زندگی وجود دارد جلب می کنیم (صدای موتور)

تحلیل و تفسیر

کودکان با مسائلی که در زندگی روزمره ی آنها وجود دارد به خوبی ارتباط برقرار می کنند .

به کار بستن

در این مرحله از هریک از دانش آموزان می خواهیم تا نشانه ی جدید را در جدول ترکیب خود بنویسند . و همچنین خودمان هم نشانه ی جدید را در جدول ترکیب که به دیوار کلاس نصب شده می نویسیم .

سپس به کتاب مراجعه می کنیم در ابتدا توجه دانش آموزان را به تصویر کتاب جلب کرده و از آنها می خواهیم تا بگویند چه چیزهایی در تصویر می بینند ؛ در همین حین خودمان هم توضیحات تکمیلی را بیان می کنیم .

بعد از آن به سراغ خواندن متن کتاب می رویم به این صورت که ابتدا خودمان می خوانیم و بعد از کسانی که داوطلب هستند می خواهیم تا متن کتاب را بخوانند .

۱۰
دقیقه

دفتر مختص ترکیب ها
و نشانه ها / کتاب
درسی

ممکن است برخی دانش آموزان در نوشتن نشانه ی (ر) اشکالاتی داشته باشند که ما باید با نظارت ، آنها را به سمت شیوه ی صحیح نوشتن نشانه ی مورد نظر هدایت کنیم .		فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	
ممکن است دانش آموزی نشانه ی مورد نظر را به شیوه ی صحیحی ننویسد و باعث شود تا سالیان سال نشانه را به شکل غلط یادداشت کند ؛ بنابراین از همان ابتدا باید با جدیت و نظارت معلم واولیا دانش آموز را به نوشتن صحیح نشانه ترغیب کرد .		تحلیل و تفسیر	
کتاب درسی	۱۰ دقیقه	در این مرحله از هر دو دانش آموز که در یک میز هستند می خواهیم تا به نوبت متن کتاب را بخوانند و اشکالات یکدیگر را بگیرند .	به اشتراک گذاشتن
در حین خواندن گروهی متن کتاب بر دانش آموزان نظارت می کنیم تا از انجام کارهای بیهوده و دعوای بچه گانه و .... جلوگیری کنیم.		فرآیند هدایت و ارائه بازخورد	
دانش آموزان می توانند با یکدیگر همکاری و همفکری داشته باشند .		تحلیل و تفسیر	
	۵ دقیقه	بچه ها کلماتی را که در آن نشانه ی (ر) دارد و شنیده اند را بگویند .	انتقال به موقعیت جدید
دانش آموزان ممکن است کلماتی را بگویند که در آنها نشانه ی مورد نظر به کار گرفته نشده باشد ؛ که در این صورت باید آنها را متوجه اشتباهشان کرد .		فرآیندهدایت و ارائه بازخورد	

تحلیل و تفسیر

در کلاس بازی انجام می‌دهیم ؛ به این صورت که کلاس را به دو گروه تقسیم می‌کنیم و از آنها می‌خواهیم زمانی که یکی از اعضای گروه مخالف کلمه ای را می‌گوید خوب گوش کنند و اگر در آن از نشانه ی (ر) به کارنرفته بود بگویند و برعکس .

سنجش آموخته‌ها

سنجش همراه با آموزش از آغاز تا پایان کلاس وجود داشت ؛ و براساس آن روند هدایت آموزش دانش آموزان به هدف های مورد نظر در کتاب درسی صورت گرفت .

برای سنجش پایانی می‌توانیم از دانش آموزان بخواهیم در بریده های روزنامه ها یا مجلات رشد نشانه ی (ر) را مشخص کنند .

تحلیل و تفسیر

استاد راهنمای تحصی:

استاد راهنمای علوم تربیتی:

• ادامه عکس های مربوط به دانش آموز بیش فعال

